Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17958

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçe?i (BDBEÖ), çocuklar?n çok boyutlu empati yeteneklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama çal??mas?n?n sonucudur. Ölçek, empatinin geleneksel olarak ele al?nan bili?sel ve duygusal bile?enlerinin yan? s?ra, bedensel (somatik) bile?eni de kapsayan alt? boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. 2019 y?l?nda gerçekle?tirilen bu geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özelliklerini ortaya koyarak, çocuk psikolojisi alan?nda kullan?ma uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Empati, Duygusal Empati, Bedensel Empati, Çok Boyutlu Empati, Çocuk, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Halime ?enay Güzel, Emel Sibel Sevi-Tok, Eylem Güney

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, çocuklar?n bili?sel, duygusal ve bedensel empati düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmek üzere tasarlanm?? olan Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçe?i'nin (BDBEÖ) Türkçe formunun psikometrik özelliklerini incelemektir. Ölçe?in, Türk kültürüne ve çocuk popülasyonuna uygunlu?unu sa?lamak için uyarlama ve do?rulama çal??malar? yürütülmü?tür.

Ölçe?in geli?tirilmesi, empatinin yaln?zca zihinsel veya duygusal bir süreçten ibaret olmad???, ayn? zamanda fizyolojik ve somatik tepkileri de içerdi?i varsay?m?na dayanmaktad?r. Bu amaçla, üç ana empati boyutunu (Bili?sel, Duygusal, Bedensel) alt? alt boyutta detayland?rarak, çocuklar?n empati deneyimlerinin karma??kl???n? yakalamak hedeflenmi?tir.

Yap?

Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçe?i (BDBEÖ), empatinin çok boyutlu do?as?n? temsil eden üç ana bile?en etraf?nda yap?land?r?lm??t?r: Bili?sel Empati (di?erlerinin duygular?n? anlama yetene?i), Duygusal Empati (di?erlerinin duygusal durumlar?n? deneyimleme veya payla?ma) ve Bedensel Empati (di?erlerinin fiziksel veya bedensel durumlar?na tepki verme).

Ölçek, toplamda 6 alt boyuttan olu?maktad?r ve her bir alt boyut 5 maddeden meydana gelmektedir. Bu alt? boyutlu yap?, empatinin farkl? tezahürlerini derinlemesine inceleme olana?? sunmaktad?r. Ölçe?in tamam? 30 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler arac?l???yla

ARABPSYCHOLOGY.COM

çocuklar?n empati profilleri detayl?ca ortaya ç?kar?lmaktad?r.

Geçerlik

BDBEÖ Türkçe formunun yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla hem üç alt ölçekli form hem de alt? alt ölçekli form için Do?rulay?c? Faktör Analizine (DFA) ba?vurulmu?tur. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen uygun uyum indeksleri göstermi?tir.

Ölçüt ba??nt?l? geçerlik analizleri kapsam?nda, uygulanan di?er ilgili ölçekler ile BDBEÖ aras?nda istatistiksel olarak anlaml? ve yüksek düzeyde pozitif bir ili?ki oldu?u saptanm??t?r ($r=0.64$, $p<0.001$). Bu yüksek korelasyon de?eri, BDBEÖ'nün benzer psikolojik yap?lar? ölçen di?er araçlarla tutarl? oldu?unu ve beklenen kriter geçerlili?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini de?erlendirmek için iç tutarl?l?k analizleri gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi sonuçlar?na göre, ölçe?in toplam Cronbach Alfa katsay?s? 0.84 olarak hesaplanm??t?r.

Bu katsay?, BDBEÖ'nün maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve ölçe?in genel olarak güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu i?aret etmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?in farkl? maddelerinin ayn? temel yap?y?, yani bili?sel, duygusal ve bedensel empatiyi tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

BDBEÖ'nün yap?sal geçerlili?inin incelenmesinde temel olarak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in orijinal yap?s?nda önerilen hem üç faktörlü (Bili?sel, Duygusal, Bedensel) hem de alt? faktörlü modelleri test etmi?lerdir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in alt? boyuttan olu?an yap?s?n?n Türk örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu empati yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? ve bu yap?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu do?rulam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 6 boyut, 30 madde (Her boyut 5 maddeden olu?maktad?r)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama formu)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, ancak "Çocuklar ?çin" ifadesi kullan?lm??t?r.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, ilkokul veya ortaokul düzeyindeki çocuk örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i

Derecelendirme: 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r:

0: hiçbir zaman
1: bazen
2: her zaman

Anahtar Kelimeler

BDBEÖ, Çocukluk Empatisi, Psikometrik Özellikler, Duygusal Boyut, Bili?sel Boyut, Somatik Empati

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halime ?enay Güzel

?leti?im E-posta Adresi: senaysenyuva35@gmail.com

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Halime ?enay Güzel ve arkada?lar? taraf?ndan 2019 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm?? ve geçerlilik/güvenilirlik çal??mas? tamamlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya izin gereklilikleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makalenin ba?lant?s? a?a??dad?r: go.gale.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: bilissel-duygusal-ve-bedensel-empati-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Güzel, H. ?., Sevi-Tok, E. S., ve Güney, E. (2019). C?ocuklar ic?in Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati O?lc?e?i Tu?rkc?e formunun gec?erlilik ve gu?venilirlik c?al??mas?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, *20*(ek1), 55-64. doi: 10.5455/apd.22991

Bili?sel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen referans makaleden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek elde edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM